

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улугун хаһыата 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттээнитэ

2001 с.
Атырдыах ыйын

18

күнэ
субуота

№ 94 (89137)

УЛУУС МУННЬАБЫН УОЧАРАТА СУОХ IX-с (тохсус) СЕССИЯТЫН ТУҢУНАН

Бу ый 13 күнүгэр улуус Мунньабын уочарата суох IX-с (тохсус) сессията буолла. Сессия улуус 2001 сылга дохуоттарыгар уонна ороскуоттарыгар сыл аңардаах түмүгүнэн аабынан көрүү, чуолкайданыы өрүттэрэ барыахтаахтарынан суһаллык көрүлүүхтээгинэн сибээстээн ыгырылынна. Онон сессия көрүүтүгэр бу инники боппуруоһу тэнэ өссө икки боппуруостары, чуолаан Петр Иннокентьевич Сивцев аатын улуустаагы история-этнография музейыгар ингэри уонна улуус Мунньабын 4 №-дээх Кириэс Кытыллаагы уокуругуттан депутат Матвеева А.С. сайабылыанньатын көрдө.

Бастакы улуус дохуоттарын уонна ороскуоттарын туолуугун сыл аңардаах туругун туһунан боппуруоһу улуус дьаһалтатын финан-

совай казначейской управлениетын начальнига Аргунова П.И. туруорда. Ити иннинэ туһааннаах боппуруоһу улуус Мунньабын үп уонна экономика политикатыгар Бастайааннай комиссия (предс. Федоров К.И.) илдьиритиспитэ, бэйэтин кэчкэ этиилэрин улуус Мунньабын уурааҕар киллэрбитэ дьүүлгэ турда. Боппуруоһу дьүүллэһи кизгич барда. 16 киһи, ол иһигэр депутаттар Федоров К.И., Федоров А.А., Кривошапкин И.З., Румянцев Т.Д., Алексеева Л.В., Рехлясов Р.С., Окороков Р.Е., Корякина Я.Е. Ыгырылаахтар Горохов Н.Х. - улуус баһылыгы солб., Замятин Т.И., үлэ ветерана, Корякин Д.П., Нам с. дьаһалтатын баһылыга, Дьяконов А.Н. улуус баһылыга, Баишев Н.Н. улуус Мунньабын председателэ.

Кэпсэтиилэргэ сүнньүнэн улуус

дохуоттарга уонна ороскуоттарга туругар ыргыгыһыга туһаайылынан, улуус 2001 сылга дохуоттуур базатын кэнэтии-улаатыннары өттүгэр сороктарга чопчу этиилэр киирдилэр. Нолуок ситимин болормото киинигэр тутарга, үп-харчы хамсааһынын, туттуллуутун көдьүүстээхтик тэрийэр ода. сороктар ыйылынылар. Улуус Мунньабын бу хайысханан утумнаах үлэни ыьтарга сорок туруорулунна.

П.И. Сивцев аатын улуустаагы история-этнография музейыгар ингэр туһунан боппуруоһу, улуус Мунньабын наукаҕа, үөрэхтээһингэ, доруобуйа харыстабылыгар, культураҕа уонна ыччат политикатыгар Бастайааннай комиссия председателэ Попов Р.Г. туруорда. Бу боппуруос улуустаагы ветераннар сэбиэттерин, культура уонна

музей үлэһиттерин, улуус общественноһун туруорсууларынан уонна өйөөһүннэринэн киирэр дьээн туран Петр Иннокентьевич олоҕун, туһааннаах хайысхаҕа-музейы тэрийиҥгэ киллэрбит общественнай үлэтин сиһилии билиһиннэрдэ. Киини өйөөн сэрии, үлэ ветераннара, Петр Иннокентьевичи кытары бииргэ үлэлээбит, киини общественнай-политическай үлэтигэр албэхтик алтыспыт Протопопов А.А., Замятин Т.И., улуус Мунньабын депутаттара Кривошапкин Г.И., Кривошапкин И.З. боппуруос сөпкө көтөүллэрин, туһааннаах музей улуус историятын үөрэтигэ уонна байытыга дьонун миэстэни, суолтаны ыларын тоһоҕолоон бэлиэтээтилэр. Манан сибээстээн музей истас көрүнгэ, экспозициялара кырдыа быһыытыгыйбыттарын, киини сэр-

гэхситэр, хаттаан көрөр, тупсарар үлэлэр ытыгыһахтаахтарын эттилэр.

Сессияда улуус мунньабын 4 №-дээх Кириэс Кытыллаагы уокуругуттан депутат Матвеева А.С. киини дьээн кэргэни балаһыанньатынан атын улууска көһөн барарынан сибээстээн сирэй сайабылыанньатыгар олоҕуран депутатскай боломуочуйатын болдьобун иннинэ тохто-тор туһунан боппуруоһа быһаарыллына.

Манан сессия үлэтин түмүктээтэ. Сессия уураахтара олохтоох бэчээккэ таһаарыллыахтара.

Н. БАИШЕВ,
улуус мунньабын
председателэ

ГУМАНИТАРНАЙ КӨМӨ

Бу сыл сааскы халаанын уута республика үрдүнэн олус элбэх алдытыгы танаарда. Улууспут сэтэ нэһилиэгэр халаантан 2349 киһи эмсэҕэлээтэ. Саамай улахан хоромньу Уөдэйгэ уонна Граф Бизрэгэр табыста.

Өссө халаан уугуттан сэрэтэр уонна нэһилиэнньэни көһөрөр дьаһаллар эрдэттэн ытыгылланнар айылда алдыархайын алдыатыгыта-кээһэтигэ наһаалаабата дьээн бэлиэтиир тоҕоостоох. Киһи уонна сүөһү былаҕайга былдьаммата.

Атын эмсэҕэлээбит улуустары сэргэ биһиги улууспуттар болормото ууруллар, гуманитарнай көмө ливнийэтинэн тутуу матырыйааллара, ас-үөл, промышленнай табардар кэлбиллэр салтанан барар. Хас биридди эмсэҕэлээбит киһиэхэ федеральной фондаттан биер кэмнээх биер тыһыынча солкуобай материалнай көмө оҥоһулунна. Кыаммат-түгэммэт ыалларга социальнай көмүскэл ливнийэтинэн 717 тыһ. солк. бэрилиннэ. Хас биридди эмсэҕэлээбит Аҕа дойду Улуу сэриитин ветерана 10 тыһ. солк. ыла. Пенсионнай Фонда ливнийэтинэн бары үлэлээбэт пенсионердарга 3 мөл. 650 тыһ. солк. түнгэтилиннэ. Халаан хоромньутун оһоруунааҕа компенсационнай төлөбүрдэргэ улууска 8923,0 мөл. солк. кэлбитэ.

Улуус тас өттүттэн гуманитарнай көмө быһыытынан 45,2 тонна ас-үөл, 7,9 тонна промышленнай табар кэллэ. Биһиэхэ көмөлөстүлэр: 1. Кыһыл Кириэс республикатаагы комитетэ — 3,13 тонна эт уонна балык консервэте, үүнээйи арыгыта, чэй уонна куруппа; 2. Аан дойдутаагы аһымал тэрилтэтэ 24,9 тонна бурдугу, риһи, бороһуок үүтү уонна куруппаны биердэ. Ону тэнэ улууска аһынан-үөлүнэн Украина министирдэрин кабинета, Саха Республикатын норуоттары дьаһалаларыгар министрствота көмөлөстүлэр. «Сахаинвест» ливнийэтинэн «Швея Севера» АО-ттан 77 тыһ. 698 солк. утуулар таһаһын, «Манньааттаах» ырыһынак 300 киилэ кэтиллэр уонна атах таһаһын биердилэр.

Биһиги издээммитигэр көмө бастакылартан биердэстэринэн Саха сирин дьахталларын соһууттан ас-үөл уонна таһаһа гуманитарнай көмөлөөх кэлбиттэрэ, халаан уугун кэһиннээҕи Уөдэйгэ бөхтөн-сыһыстан, киртэн ыраастааһынга субуотунньук тэрийбиттэрэ. Дьокуускай куорат социальнай өйөбүлгэ управлениета эмиз тутатына аһымал санааны көрдөрбүтэ, эмсэҕэлээбит нэһилиэгтэргэ 250 оҕо суоран ыһыпта. Уөдэйгэ Горнай улууттан делегация ас-үөл уонна үп-харчы кэһинилээх кэлэн барбытара дьону үөрдүбүтэ, долгуппута. Улуус олохтоохторо бэйэлэрэ быар куустан олоботулар дьон

мунгура суох үтө уонна аһымал санааларыгар, сүрэхтэрин этиитинэн көмөлөрүгэр махтаныхаха эрэ сөп. Бу Нам солотун олохтоохторо пенсионердар Парникова Анна Николаевна, Дягилева Варвара Георгиевна, Шапошникова Валентина Михайловна уо д. а. Улуус бары дьахталлара биер дойдулаахтара халаан уугуттан эмсэҕэлээбиттерин сүрэхтэригэр чугастык ылынылар, ыарахаттарын тэнгэ үлэһинилэр. Улуус дьахталларын сэбиэтэ (председателэ М. Д. Кокарева) уонна дьээн кэргэнгэ, оҕо көмө Киинэ (салайааччы Винокурова М. М.) тутатына уонна тэрээһиннээхтик үлэлээтилэр, киһилэр көүлээһиннэринэн нэһилиэгтэринэн 450 киилэ ичигэс таһаһа эмсэҕэлээбиттэргэ анаан хомуллубута.

Православнай итэҕэллээх киһиэхэ үтөүгө оҕоруу быдан былгыгыттан баар. Ону Намнаагы православнай приход көмөтө дакаастаата, киһи Граф Бизрэгинээҕи биер дойдулаахтарыгар 10 дьаһык ичигэс таһаһы-сабы ыытта.

Арбын олохтоохторо сыл аайы кэриэтэ ууга ыларалларын билэбит, оттон быйыл айылда, айыы Тойон таһаһа алдыархайы тумунанан аһарда. Киһилэр дьэйтэ-уота, хаххата, аһылыга уонна таһаһа суох хаалбыт селиэннэлэр уонна дэриэбинэлэр олохтоохторун кыһалларын сүрэхтэригэр чугастык ылынылар. Ыраах Томпо улугун Бордой селиэннэтигэр аадырыстаах гуманитарнай көмөнү — 60-тан таһаһа киилэ ичигэс таһаһы ыыттылар. Бу үтөүгө оҕоруу итиннэ хардарыта көмөлөсүһүү чабылхай холбура.

Халаантан эмсэҕэлээбиттэргэ көмө фондатыгар биер күннээх хамнаһы хомуйууга улуус бюджеттан үбүлэнэр тэрилтэлэрэ бары кэриэтэ кытыннылар. Онон улуус бэйэтин иһигэр халаан содулун чөлүгэр түһэригэ 349,1 тыһ. солк. суумалаах үп хомулунна.

Тастан көмөнү ылар, биллэн турар, үчүгэй, ол түргэнник туттунуу, акуратнай буолууну ирдир эһиэтигэр үлэ. Көмөҕө наады-ааччылар аадырыстарынан тиердэ охсуохха наада. Ол иһин улуус баһылыга А. Дьяконов дьаһалынан гуманитарнай көмөнү ылыгы, харайыгы уонна үлэригэ комиссия тэриллитэ (председателэ Баишев Н. Н.). Гуманитарнай көмөнү ылааччыларга, үлэрээччилэргэ маньыгы баһарыа этибит: бары аһыныгы санаалаах дьонунан өйөнүлүбүт хардарыта көмөлөсүһүү үтө дьыалата үтөүгэ эрэ аҕаллын, иирсээни, этиһини, ымсыны, куһаҕан санааны кизэр кыйдаатын!

В. ГУЛЯЕВА,
нэһилиэнньэ социальнай
комүскэлиин
управлениетын начальнига

Сахам сирэ XXI үйүгэ

СПОРТСААЛАНЫ БЭЙЭЛЭРИН КҮҮСТЭРИНЭН ЖУМАЛААР

Улуустаагы гимназия педколлектива, төрөспүттэрэ ааспыт сыллаахха үтө дьыала программатынан бэйэлэрин күүстэринэн бэртээхэй гарааһы үлэҕэ киллэрбиттэрэ. Үтө дьыала иккис сылыгар киһилэр аручнай спортивнай сааланы туталлар. Бэлэмнэни үлэтин саас хаардаахха саһалаан тутуу маһын тийэбиттэрэ.

Тутууга гимназия 10-ча үлэһиттэрэ бэйэлэрин солбуйса сылдьан актыыбынайдык кытталлар. Киһилэри учуутал Сергей Слепцов саһайар.

Бу күннэргэ уолаттар саала фундаменын бүтэрэн тимир каркаһын туруорууну саһалаатылар. Онон Торий Кондратөв кыраана көмөлөһөн үлэһиттэр уонна төрөспүттэр махталларын ылла. Каркаһы таһыгы биер сүрүн үлэһитинэн электросварщик Павел Жирков буолар. Киһи уот утаһынан иһэрдибит каркаһын бөҕөтө-таһаа специалист маастарыстыбатыттан, үлэтигэр сыһыаньтан быһаччы тутудуктаах. Ол да иһин уоппуттаах электросварщик Павел Дмитриевич ыксаан үрдүнэн көтөүккөлөспөккө, наһылычы үлэлииргэ кыһаллар.

Манна үлэлиир уолаттар народнай тутууну ытар буоланнар туһунан хамнас аахтарбаттар. Бэйэлэрин хамнастарын суотугар сылдьаллар.

Тутууга элбэхтик эриллит физкультура учуутала Степан Кириллин II, психолог Александр Жирков о.д.а. спортивнай саала быйыл күһүн бүтөн, гимназия үөрэнээччилэрэ киэн-куон, ыраас, сырдык, сылаас саалаҕа сүүрэн-көтөн, эрчиллэн өй-санаа, эт-хаан өттүнэн сайдыахтара дьээн эрэллээхтэр.

Хаартыскаларга: Гимназия спортивнай саалатын тутуу.

Электросварщик Павел Жирков. Биригэдьиер Сергей Слепцов (хаһас), Степан Кириллин II (ортоку), Александр Жирков. **В. СЫРОМЯТНИКОВ**

1991 сыл, атырдыах ыйын 20 күнэ, оптуорунньук. Бастагы балаһаҥа пресс-киин «Үөдэйдэр инники түстүлэр» диин ырытыгытын аарыбыт. Иккис, үһүс балаһаҥа «Дойдуга үөскээбит экономикай балаһыаннаҥа, политикай быһыыга-майгыга коммунистар тирээн турар соруктара» диин РСФСР КП райкомун бастагы секретара Е.М. Ларионов дакылаата бэчээттэммит. Онно «XX-с, XXI-с үйэлэр быһсаһар кэмнэригэр 100 сааһын туолар коммунистическай партиябыт куруук баар буолуоҥа», — диин түмүктэммит. Бу күн Москваҥа ГКЧП хотторон эрэрэ чуолкай өйдөнүлүбүтэ.

1991 сыл, атырдыах ыйын 24 күнэ, субуота. Бу нүөмэргэ «Социализм, демократия, прогресс» диин ССКП программатын бырайыага бэчээттэммит. Киин телевидениеҥэ, радиоҥа путч төрүөттэрин, тоҥо хотторбутун ырытыгылар киэниик сырда тыллаллар.

1991 сыл, атырдыах ыйын 27 күнэ, оптуорунньук. Народнай депутаттар оройуоннааҥы сэбиэттарин президиумун быһаарыгынан 1991 сыл атырдыах ыйын 26 күнүттэн РСФСР КП оройуоннааҥы комитетын структураларын үлэтэ тохтотуллар, дыэтэ-уота уонна мала-сала народнай депутаттар оройуоннааҥы сэбиэттэрин балаһаҥа бэриллэр. Оройуоннааҥы «Ленин суола» хаһыат народнай депутаттар оройуоннааҥы сэбиэттэрин хаһыатынан биллэриллэр, тэрийэн таһаарааччынан народнай депутаттар оройуоннааҥы сэбиэттэре бигэргэнэр. Райсовет дыалаларын дыаһаһааччы Корякин Д.П. РСФСР КП райкомун малын-салын 1991 с. атырдыах ыйын 26 күнүнээри турутуна тутагыгар уонна аппарат үлэлиир кабинеттарын, производственной тутуулары анал ыйыылар кэллэхтэригэр диири бэчээттиригэр диин ууруллубут.

Бу нүөмэргэ РСФСР КП Намнааҥы райкомун бюротун уонна хонтуруоллуур комиссия президиумун сайабыллыанналарыгар быһы-майгы олохтоохтук быһаарыллылар диири оройун партиянай тэрилтэтин структураларын үлэлэрэ бэйэлэрин уураахтарынан тохтотуллубуттара этиллибит. Иккис балаһаҥа Саха ССР Верховнай Сэби-

этин президиумун, Саха ССР Министрдерин Сэбиэтин сайабыллыанналары бэчээттэммит. Онуоха «Саха сирэ РСФСР быстыспат сорботуна уонна ССР союзтарын

та. Ленин суола токуруйбута ыратта, онон хаһыат аатын, редакциянай састаабын уларытыахха, норуот үбүнэн тахсар хаһыаты норуот хаһыата оноруохха,

рионов Е.М., Терехова Н.Е., Сивцева Н.С. оройуонна норуот үөрэтирин сайдытыгар үгүстүк үлэлэспиттэрэ, элбэх көмөнү онорбуттара. Ону биһиги мэлдьэһиэ

тын оруоллара уһулччулааһын бэлиэтиэх тустаахпыт», — диибит. Арбынтан Ф. Колесов: «Команднай бюрократическай аппарата реакционнай байыаннайдары кытары государственной перестройка оңорон урукку улуттумсуйан олорут комнэрин эргитэри гыммытара табыллыбата. Хайа үлүтэрий, норуот хараҥа аһыллар кэмэ кэллэҥэ. Бу сурук хаһыакка бэчээттэммитэ чуолкай. Ол да буоллар убаастабыллыах редакцияҥа кэккэ этиилэри учуокка ыларыгар көрдөһөбүт. Бастатан туран, хаһыаты партиянай эбэһинэстэн босхолоон диин норуот хаһыата оноруохха. Хаһыат аата уларыттыла — «Энсиэли» дуу, «Энсиэли сонуннара» дуу» диин ыстатыйатын түмүктэбит.

1991 сыл, балаһан ыйын 7 күнэ, субуота. Бу нүөмэргэ народнай депутаттар оройуоннааҥы сэбиэттэрин президиума «Билинни биримэҥэ политическай быһыы-майгы туһунан» диин быһаарыыта бэчээттэммит. «Кыйбыттар миитиннэрэ» диин ССТА фотохрониката тахсыбыт.

1991 сыл, балаһан ыйын 14 күнэ, субуота. Бэчээт ветеранын И. Барашкова «Санаа санааны төрөтөр» диин рубриканан оройун хаһыатын аатын уларытыыга санаа атаһытын саҥалаабыт, хаһыаты «Нам» диин ааттаһабын диибит.

Нам оройуонун хаһыатын аатын уларытыыга ааһааччылартан бэрт элбэх этиилэр киэрэниир икки сылтан ордук кэмнэн 1993 с. алтынны 4 күнүгэр оройун сэбиэтин президиумун уонна оройун дьаһалтатын коллегиятын быһаарыгынан «Энсиэли» диин ааттаммыта.

Ааспыты анаардахха

ИСТОРИЯ ТОСТУ ӨБЧЛЛЧҮТЧҮГЭР

Уон сыл анараа өттүгэр дойдубут инники сайдыытын тосту уларытар соруктаах ыксаллаах быһыы-майгы үөскээн ааспытын бары да өйдүрү буолуохтаахпыт. Хотторбуттар «путчистар» диин ааттанан хаайыыга угуллубуттара, кыйбыттар иннэ-кэннэ биллибэт, түмүгэ баччаанса диири өйдөнүлүбүт уларытыылары саҥалаан барбыттара. Уон сыл история толугар олус кылгас кэм, онон сүҥүбүтүтүн, сүҥүтэри-биһитин инники көлөнөлэр сыанабыл биэриэстэрэ.

Биһиги очтоокубу кэми хаттаан эридьэстээхкэ 10 сыл анараа атырдыах ыйын бу күннэригэр улуус-пут «Ленин суола» хаһыатыгар туюх диин сырда тыллыбытын билсиэбит.

субьегынан буолбута уонна буолар» диин бигэргэммит.

1991 сыл, атырдыах ыйын 29 күнэ, чэппиэр. Бастагы балаһаҥа «Дойду путч кэнниттэн» диин ырытыгы тахсыбыт. Учууталлар субэ мунньахтарын туһунан ийитиннэри, «Отчут, хотуургун хаалларыма!» диин ырытыгы бэчээттэммит. Үһүс-төрдүс балаһаҥа «Ырыһаакка кирири проблемалара» диин агропромышленнай отдел матырыйал бэлэмнээбит.

1991 сыл, атырдыах ыйын 31 күнэ, субуота. Бу нүөмэргэ үлэ-хамнас хаамыытын, кыстыкка бэлэмнэни туһунан матырыйааллар уонна учууталлар субэ мунньахтарыттан «Норуот кутун-сүрүн инэрэн» диин отчуот бэчээттэммит. Оройун интеллигенцията тустаах үлэлэригэр баар проблемалары ырытыгы таһынан атырдыах ыйынааҥы событиеларга араас сыаналары биэрбиттэр. Хатырык орто оскуолатын директора А.В. Харитонов «Коммунистическай тоталитарнай империя кэмнэ-кэнэҥэ дьэ суулунна» диин ураатааһынан тыл этиитин саҥалаабыт. Саха сирин Россияттан араара сатыллылар, Ельцини утараллар диин эппит. Итиннэхэ таарыттан «Ленин суола» хаһыаты буруйдаа-

оскуолаларга пионерскай уонна комсомольскай тэрилтэлэри ыһытылаахха, атын холбохтуктары тэрийтэлээххэ, оскуолаларга английскай тылы үөрэтээххэ диибит. Арбын оскуолатын учуутала Ф.Е. Колесов дойдуга буолбут перестройка, коммунистическай партия тохтооһуна история учууталларыгар улахан ыарахан балаһыанналары үөскэттэ, оройуоннааҥы хаһыаты сахалыы ааттаан, редколлегиятын уларытыахха, кыраныысса таһыгар специалистары ыытан үөрэттэриэххэ, итиннэхэ райсовека үбү киэниэххэ диин эппит. М. Аммосов музейин директора И.И. Сивцев учууталлар диин идеология үлэһиттэрэ буолалларын этэн туран Харитонов А.В. «Коммунистическай тоталитарнай империя суулунна» диин этиитин сыһынан аахпыт. Итиччэтигэр биһиги учууталларбыт фашистскай идеология байыастара буолалларыгар тийбэллэр, онон туту санаралларын өйдүү-өйдүү санаралларыгар субэлээтэ. Районо инспектора Л.П. Черниковскай үрдүкү салалта нэһилиэниһэ алын аранатыгар тоҥо эппит сүгүөхтээһи диин эттэ. Онон бэйэ-бэйэни сирэй-харах анныһыны туохха да наадата суох. Биһиги райкоммут эппиттээх үлэһиттэрэ Ла-

суохтаахпыт диибит.

1991 сыл, балаһан ыйын 3 күнэ, оптуорунньук. Бастагы балаһаҥа «Отчут ахсын - 185 тонна» диин «Үөдэй» совхоз отчуттарын туһунан дьодус ыстатыйа суруллубут. «Саҥа үөрэх дылыла саҥалаанна» бастагы чуораннар тустарынан репортаж бэчээттэммит. Иккис балаһаҥа Түбэттэн төрүттээх Нам селотун олохтооҥо П. Гуляев «Норуот дьүүлүгэр» диин ыстатыйатыгар «Бюрократическай команднай-административнай партиянай үрдүкү салалта бөлөҥө бүтэһик төгүл нуруокка дьиннээх сирэйин көрдөрдө. Ону бохсууга Россия Президенин Б.Н. Ельцин, кини правительство-

Уон сыл тухары үөс элбэх уларытыылар буолан аастылар, өссө да буолуохтара сэрэйиллэр. Төһө даҥаны сирбиһиттэ-сөбүлээбэтэрбит иннигэр история диин ааттыын история, ону ыл да уларытан кэбиспэккин, ханнык баҥарар событиэ туһугар үтүө өрүттэрдээх, мөкү сабыдыаллардаах буолааччы - ити олохпут сирэ. Онон ааспыт олохпутун хаһан даҥаны анаарбытыт иннигэр тус бэйэбит историябытыгар олус харысхаллаахтык, сирдээхтик, дьонунук сыһыаннаһабытын наада. Оччоҥо эрэ инники өттүбүтүгэр сыһыанлар-халтылар тахсыбаттарын норуот быһыытынан аар-саарга аатырарбытын ситиһиэхпит.

В. КАСЬЯНОВ

Халаан - 2001

ОБОЛОРБУТ НОВОСИБИРСКАЙГА СЫННЬАНЫЛАР

Республика бырабытталыстыбатын дьаһалынан Үөрэх министиэристибэтэ халаан уутуттан эмсэҥэлээбит нэһиликтэргэ көмө быһыытын Анапаҥа, Владивостокка, Новосибирскайга оҥо сыһыанарыгар, сайдарыгар итиннэ доруобуйатын тупсарытыгар туһуламмыт путе-вккалары түһэппитэ. Республика тас өттүгэр барыта 8200 оҥо сыһыанар. Ол иһигэр биһиги улу-

успутуттан 2 Хомуस्ताах, Партизан, Үөдэй, Арбын нэһиликтэригэр уонна Граф Биэрэгиттэн 55 оҥо Новосибирскай уобаласка сыһыанан кэллэ.

Бу — оҥо киэҥ эйгэҥэ тахсарыгар, уопастыбаҥа сылдыа үөрэнэригэр бастагы хардыы. Атын сир-дойду оҥолорун кытта аһыһарга, билсэргэ-көрсөргө 46 күн сөптөөх соҥус кэрдиис кэм. Биһиги курдук элбэх ахса-

сылдыар дьон, сахалар менталитеттэрин туспатын бэлиэтибит. Үөрбүшүгүн-көһүшүгүн ытаан-ыллаан таһаарбаппыт, ис-

питигэр тутабыт (эмоционально сдержанные) диин билиһиннэрдиибит. Хата оҥолорбут килбигэ, симигэ суохтар. Атын бөлөх оҥолортон (жатайдартан, новосибирскайдартан, ленскэйдэртэн) таһыччы эрудированнай буолан биэрдиилэр. Барыга бары кыттан, миэстэлэһэн иһэллэр. Сорох түгэннэри хаартыскалар кэпсииллэр.

Ол оннугар өһөспүт, өһүргэспит сүппэтэх эбит. Бэйэ-бэйэбит икки ардыгар өйдөспөккө мордөөттөһөн турабыт. Олох бэрт кыраттан сылтаан: «иннэ диэтин», «маннык гыннын» («көрдүн», «таарыйдын») диинтэн. Ону хоргус оҥо сүрдээх улахан курдук ылынар уонна ата-баһааммыт, баттаммыт саҥа санаанар.

Өһөс, ордуос быһыыны (плохая черта характера) эрдэттэн кыһалыннаахха, үөрэттэххэ, оҥо туттунуон сөп. Маныха даҥатан эттэххэ, кыраһаабай баҥайы кыыс кыһыран кыйытара, ыһытаан-хаһытаан, быдыар тылынан үөхсэрэ сүөргү баҥайы.

Маны таһынан бэйэтин кыайан көрүммэт, сууммат-тарааммат аҥыах оҥо тийибитин бэлиэтиэххэ сөп. Лаабырга усулуо-

буяа толору баар. Туспа праचनाй, душ, туалет, суунар сир. Бэйэ гигиенатын тутуһа оҥо дьитигэр-уотугар, төрөспүтэриттэн үөрэниэхтээх.

Оҥо тутта сылдыара эмиэ биир болҥомтону эрэйэр. Бэйэлэрэ буолуохтааһын курдук аахайбаттар. Атахтарын соһон хаамаллара, баран иһэн силлээ да силлээ буолаллара, тарбахтарынан тиестэрин хасталлара, сөмүлэлэринэн ыйа-ыйа көрдөрөллөрө, улахан баҥайытык ынырсаллара, санарсаллара туора дьонго олуонатык көстөр.

Оҥо ийэ-аҥа тыла ханнык да учууталлааҥар тийимтиэ. Этэргэ дылы төрөспүт өвөтун ийитигэр оруола улахан. Төрөспүт сиркилэтэ диин эмиэ баар. Инникитин кини дьонго-сэргэҥэ, уопастыбаҥа сыһыана, бэйэ-бэйэтигэр дьайсыыта маннык түмсүүлэртэн саҥалаанарын чорботон туран төрөспүт такайыыта хайаан да баар буолуохтааһын бэлиэтиир тоҥоостоох.

Оҥолор төһө да ардахтааһын, аҥыахта сөүлөөбиттэрин иһин элбэҥи эбинэн, билэн-көрөн кэллилэр. Сүрдээх кыахтаах педколлектив сыратын ууран үлэлээтэ. Иннэ гынан барар күүмүтүгэр оҥолорбут уйадыан, ытаһыы бөҥө. Били бэйэлээх «дьэбирбит» ханна да суох.

Бу лаабыр хас биридин оҥо үчүгэй өйдөбүл, үтүө суол-иис буолан хаалгытын туоһута. Түмүкпэр маннык улахан эппитинэни эрэйэр сырыыга тылын-өһүн тиздэн, түмэн кэлбит бииргэ сылдыбыт киһибэр Үөдэй орто оскуолатын учуутала Е. М. Ядрееваҥа махталбын биллэрэбин.

Ф. Г. ВАИШЕВА,
цэрэх улуустааҥы
управлениетын
методист-инспектора

Программа ТВ с 20-го по 26-ое августа

Понедельник, 20 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 15.00 Новости.
 15.20 Мультсериал "Все псы попадают в рай".
 15.40 Веселые истории в журнале "Ералаш".
 16.00 "Большая стирка".
 17.00 Сериал "Собачье дело".
 18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 Веселые истории в журнале "Ералаш".
 18.30 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
 19.00 "Земля любви". Сериал.
 20.00 Жди меня.
 21.00 Время.
 21.40 "Закон джунглей". Документальный сериал.
 22.35 Сериал "Секретные материалы".
 23.30 Ночные новости.
 17.45 "На футболе" с Виктором Гусевым.
 00.25 Хоккей. Кубок "Спартак". Финал.
 01.45 Комедийный сериал "Полная безопасность". До 02.35

2-я программа

Канал "Россия"

Уважаемые телезрители! В связи с прохождением спутника через теневые участки Земли с 20 по 26 августа 2001 г. возможно отключение трансляции передач телеканала "Россия" с 02.25 до 04.55.
 06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал (Италия).
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15 2.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Москва - Минск".
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля".
 10.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 11.45 "Санта-Барбара".
 12.35 "Селеста". Телесериал.
 13.30 "Что хочет женщина".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.30 "Шальные деньги". Телесериал.
 15.25 "Дикий ангел". Телесериал.
 17.00 ВЕСТИ.

ЯКУТСК

17.30 Программа передач.
 17.35 Поэт Анегина Ильина.
 17.55 Дальний Восток.
 18.25 "Сарыал". Театр Андрея Борисова.
 18.55 Видеозарисовка.
 19.10 "Дорубуйа".
 19.30 "Саха сирэ-Якутия". Информ. программа.
 19.50 Реклама.
Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 20.50 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Ралли".
 22.40 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 23.00 ВЕСТИ.
 23.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 23.40 "Спорт за неделю".
 00.40 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. ПРЕМИЯ "ОСКАР". "Мост через реку Квай" (Великобритания). 1957г. До 03.25
3-я программа
Канал "Россия"
 17.30 "Щит и меч". 1-я серия. 1968г.
 19.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия). До 20.00

Вторник, 21 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 09.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Земля любви". Сериал.
 11.10 "Смехопанорама".
 11.45 Вкусные истории.
 11.50 Библиомания.
 12.00 Новости.
 12.15 Михаил Боярский в комедии "Сватовство гусара".
 13.35 Так создавалась легенда в мелодраме "7-я авеню". 1-я серия.
 15.00 Новости.
 15.20 Мультсериал "Все псы попадают в рай".
 15.40 Веселые истории в журнале "Ералаш".
 16.00 "Большая стирка".
 17.00 Сериал "Собачье дело".

18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 Дикае звезды Голливуда.
 18.50 "Земля любви". Сериал.
 19.55 "Зимняя вишня". 3-я серия.
 21.00 Время.
 21.40 Летняя комедия. "Больше, чем жизнь".
 23.30 Ночные новости.
 23.55 Э.Радзинский. "Моя театральная жизнь". Фильм 1-й.
 00.45 Слова нежности в мелодраме "Подруги навсегда". До 02.55

2-я программа

Канал "Россия"

06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал.
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15, 08.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Приключения под ивами". Мультсериал (Чехия).
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля". Музыкально-развлекательная программа.
 10.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 11.40 "Санта-Барбара". Телесериал.
 12.35 "Селеста". Телесериал.
 13.30 "Что хочет женщина".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.30 "Шальные деньги". Телесериал.
 15.25 "Дикий ангел". Телесериал (Аргентина).
 17.00 ВЕСТИ.

ЯКУТСК

17.30 Программа передач.
 17.35 Сага ырыанан сага үйэбэ.
 18.35 Тьа сирэ.
 19.05 Урактээһини өйөөччүлэр.
 19.30 "Саха сирэ-Якутия". Информ. программа.
 19.50 Реклама.
Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 20.50 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Ночной огонь" (США). 1994г.
 22.50 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 23.00 ВЕСТИ.
 23.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 23.40 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Курица".
 01.05 "Окно в Европу - 2001". Выборгский фестиваль российского кино.
 02.00 Психологическая драма "Все к лучшему". 1997г. До 02.35
3-я программа
Канал "Россия"
 17.30 "Щит и меч". 2-я серия. 1968г.
 19.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия). До 20.00

Среда, 22 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Земля любви". Сериал.
 10.15 "Зимняя вишня". 3-я серия.
 11.15 Пока все дома.
 11.50 Библиомания.
 12.00 Новости.
 12.15 Андрей Миронов и Нонна Мордюкова в русском водевиле "Лев Гурыч Синичкин".
 13.40 Мелодрама "7-я авеню". 2-я серия.
 15.00 Новости.
 15.20 Мультсериал "Все псы попадают в рай".
 15.40 Веселые истории в журнале "Ералаш".
 16.00 "Большая стирка".
 16.55 Тимоти Далтон в приключенческом сериале "Хозяин Балантре".
 18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 Человек и закон.
 18.50 "Земля любви". Сериал.
 19.55 "Зимняя вишня". 4-я серия.
 21.00 Время.
 21.40 Лев Прыгунов в детективе "Выстрел в спину".
 23.30 Ночные новости.
 23.55 Э.Радзинский. "Моя театральная жизнь". Фильм 2-й.
 00.45 Бить или не бить в комедии "Бей первым, Фреди!". До 02.30
2-я программа
Канал "Россия"
 06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал.
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15, 08.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Приключения под ивами". Мультсериал (Чехия).
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля".

06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал.
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15, 08.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Приключения под ивами". Мультсериал (Чехия).
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля".
 10.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 11.40 "Санта-Барбара". Телесериал.
 12.35 "Селеста". Телесериал.
 13.30 "Что хочет женщина".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.30 "Шальные деньги". Телесериал.
 15.25 "Дикий ангел". Телесериал.
 17.00 ВЕСТИ.

ЯКУТСК

17.30 Программа передач.
 17.35 "Нева... Черная речка... Ахерон". Спектакль Нерюнгринского театра актера и куклы.
 18.30 "Кэм" программа.
 19.00 Видеозарисовка.
 19.05 Молодежный ТелеКанал.
 19.20 "Молодая пресса".
 19.30 "Саха сирэ-Якутия". Информ. программа.
 19.50 Реклама.
Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 20.50 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Снайпер" (США). 1992г.
 22.45 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 23.00 ВЕСТИ.
 23.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 23.40 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Мечта каждой женщины" (США). 1996г.
 01.25 "Кинескоп" с Петром Шелопитниковом. "Фестиваль в Локарно". До 02.20
3-я программа
Канал "Россия"
 17.30 "Щит и меч". 3-я серия. 1968г.
 19.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия). До 20.00

Четверг, 23 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Земля любви". Сериал.
 10.15 "Зимняя вишня". 4-я серия.
 11.15 Человек и закон.
 11.45 Вкусные истории.
 11.50 Библиомания.
 12.00 Новости.
 12.15 Михаил Ножкин в мелодраме Эдварда Радзинского "Каждый вечер в одиннадцать".
 13.45 Мелодрама "7-я авеню". 3-я серия.
 15.00 Новости.
 15.20 Мультсериал "Все псы попадают в рай".
 15.40 "Ералаш".
 16.00 "Большая стирка".
 16.55 Приключенческий сериал "Хозяин Балантре".
 18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 Документальный детектив.
 18.50 "Земля любви". Сериал.
 19.55 "Зимняя вишня". 5-я серия.
 21.00 Время.
 21.40 Эрик Робертс в боевике "16-й отдел".
 22.35 Независимое расследование: Попрошайки на дорогах.
 23.30 Ночные новости.
 23.55 Ночь в опере в программе Сергея Шолохова "Тихий дом".
 00.25 Реальная музыка.
 00.55 Джеймс Кобурн в триллере "Список жертв". До 02.40
2-я программа
Канал "Россия"
 06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал.
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15, 08.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Приключения под ивами". Мультсериал (Чехия).
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля".

10.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 11.45 "Санта-Барбара". Телесериал.
 12.35 "Селеста". Телесериал.
 13.30 "Что хочет женщина".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.30 "Шальные деньги". Телесериал.
 15.25 "Дикий ангел". Телесериал.
 17.00 ВЕСТИ.

ЯКУТСК

17.30 Программа передач.
 17.35 "Сырдык кэриэс" (Майа -ТВ).
 17.55 "Төлкө". "Играй гармонь - живи частушка".
 18.30 Видеозарисовка.
 18.40 Просоюзному движению - 80 лет.
 19.00 ДТРА "Полярная звезда". Дети XXI века. Тема 4.
 19.20 "Молодая пресса".
 19.30 "Саха сирэ-Якутия". Информ. программа.
 19.50 Реклама.
Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 20.50 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. ПРЕМЬЕРА. "Его звали Ворон" (США). 1996г.
 22.40 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 23.00 ВЕСТИ.
 23.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 23.40 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Заложница". 1990г.
 01.25 ГОРЯЧАЯ ДЕСЯТКА. До 02.20
3-я программа
Канал "Россия"
 17.30 "Щит и меч". 4-я серия. 1968г.
 19.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия). До 20.00

Пятница, 24 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 06.00 Телеканал "Доброе утро".
 09.00 Новости.
 09.15 "Земля любви". Сериал.
 10.15 "Зимняя вишня". 5-я серия.
 11.15 Юмористическая программа "Сами с усами".
 11.45 Вкусные истории.
 11.50 Библиомания.
 12.00 Новости.
 12.15 Олег Борисов в комедии "Черноморочка".
 13.40 Мелодрама "7-я авеню". 4-я серия. Заключительная.
 15.00 Новости.
 15.20 Страна чудес. Приключенческий фильм "Тайна пиратского клада".
 16.55 Приключенческий сериал "Хозяин Балантре".
 18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 Документальный детектив.
 18.50 "Земля любви". Сериал.
 19.55 Поле чудес.
 21.00 Время.
 21.50 Горячий Лесли Нильсен в комедии "Неистребимый шпион".
 23.25 Ночные новости.
 23.45 Песня года. Август. До 01.15
2-я программа
Канал "Россия"
 06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕСТИ.
 06.15 "Верность любви". Телесериал.
 06.50, 07.50 ВЕСТИ-МОСКВА.
 07.15, 08.50 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.
 07.25 "Телепузики".
 08.15 "Экспертиза РТР".
 08.30 "Тысяча и один день".
 08.45 "Православный календарь".
 09.15 "Два рояля".
 10.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 11.00 ВЕСТИ.
 11.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
 11.45 "Санта-Барбара". Телесериал.
 12.35 "Селеста". Телесериал.
 13.30 "Что хочет женщина".
 14.00 ВЕСТИ.
 14.30 Сергей Шакуров, Эрнст Романов и Наталья Аринбасарова в фильме "Вкус хлеба".
 17.00 ВЕСТИ.
ЯКУТСК
 17.30 Программа передач.
 17.35 "ВьЗП - в знак памяти". Старинная якутская резная кость.
 17.50 ДТРА "Полярная звезда".
 Республиканский телеконкурс.
 18.20 "Добрый вечер, Якутск!"
 19.00 "Я и фауна моя".
 19.30 "Лена-ТВ". Реклама и поздравления.

образования РС(Я).Прямой эфир.
 18.40 "Геван".
 19.00 Вестник восстановительных работ.
 19.15 "Молодая пресса".
 19.30 "Саха сирэ-Якутия". Информ. программа.
 19.50 Реклама.
Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ - МОСКВА.
 20.50 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Опекун". 1970г.
 22.35 Анна Самохина, Николай Добрынин, Лариса Удовиченко и Евгений Жариков в фильме "Поезд до Бруклина". 1994г.
 00.30 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Скольжение" (США). 1997г. До 02.05

3-я программа

Канал "Россия"
 17.30 Николай Караченцов, Ирина Шмелева, Юрий Яковлев и Владимир Смехов в детективе "Ловушка для одинокого мужчины". 1990г.
 19.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия). До 20.00

Суббота, 25 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 07.00 Новости.
 07.20 Сериал "Нежный яд".
 08.20 Мультсеанс: "Маугли: Последняя охота Акелы".
 08.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
 09.00 "Большая стирка: Моя первая любовь".
 10.00 Библиомания.
 10.10 Смак.
 10.30 "Смехопанорама".
 11.05 В мире животных.
 11.45 Здоровье.
 12.25 Вкусные истории.
 12.35 "С легким паром!" в гостях у Михаила Евдокимова.
 13.05 Валерий Приемышев в фильме "Холодное лето пятьдесят третьего...".
 15.00 Новости.
 15.10 Сериал "Девушки с характером".
 16.05 Дисней-клуб: "Все о Микки Маусе".
 16.35 "Рядовые янтарных карьеров". Спецрепортаж.
 16.55 Футбол. Суперкубок УЕФА. "Бавария" (Германия) - "Ливерпуль" (Англия). Передача из Монако.
 В перерыве:
 17.50 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.55 Мисс Марпл в детективе Агаты Кристи "Карман полный ржи".
 21.00 Время.
 21.50 Похождения земского врача в комедии "Доктор Голливуд".
 23.45 Коллекция Первого канала. Джон Траволта в триллере Стивена Кинга "Кэрри". До 01.35

2-я программа

Канал "Россия"
 06.45 "Диалоги о рыбалке".
 07.10 "Тарзан. История приключений". Телесериал (США).
 08.00 "Папа, мама, я - спортивная семья".
 08.45 "Телепузики".
 09.10 "Золотой ключ".
 09.30 "Где ты, мой конь?". Мультфильм.
 09.40 Юрий Никулин и Леонид Куралев в фильме "Приключения Травки".
 10.50 "ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!"
 11.40 "Сто к одному". Телеигра.
 12.25 САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР.
 13.00 Приключенческий художественный фильм "Затерянный мир. Узник" (Канада-Австралия).
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ДНЕВНОЙ СЕАНС. "Старшая сестра". 1966г.
 16.00 "Вечера в Политехническом". Даниил Гранин.
 16.50 "И дальше века..." Документально-публицистическая программа Владимира Молчанова.
ЯКУТСК
 17.30 Программа передач.
 17.35 "ВьЗП - в знак памяти". Старинная якутская резная кость.
 17.50 ДТРА "Полярная звезда".
 Республиканский телеконкурс.
 18.20 "Добрый вечер, Якутск!"
 19.00 "Я и фауна моя".
 19.30 "Лена-ТВ". Реклама и поздравления.

Канал "Россия"
 20.00 ВЕСТИ.
 20.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Агент в мини-юбке".
 22.00 Острозащитный фильм "Акулы - 2" (США). 1990г.
 23.50 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Шоу герлз" (США). 1995г. До 02.10
3-я программа
Канал "Россия"
 17.30 "Городок". Развлекательная программа.
 18.00 МОЯ СЕМЬЯ.
 18.55 "АНШЛАГ". До 20.00

Воскресенье, 26 августа

1-я программа

Канал ОРТ
 07.00 Новости.
 07.10 Сериал "Нежный яд".
 08.10 "Служу России!"
 08.40 Дисней-клуб: "Русалочка".
 09.05 Мультсеанс.
 09.25 Комедийный сериал "Ускоренная помощь".
 10.00 Библиомания.
 10.10 "Непугуемые заметки" с Дм. Крыловым.
 10.30 Пока все дома.
 11.05 Клуб путешественников.
 11.45 Утренняя почта.
 12.15 "Большая стирка: Чтобы изменить жизнь, я подделал документы".
 13.15 Футбол. Чемпионат России. "Спартак" (Москва) - "Динамо" (Москва).
 15.00 Новости.
 15.10 Сериал "Девушки с характером". Заключительная серия.
 16.05 Дисней-клуб: "Черный плащ".
 16.35 "Умницы и умники".
 17.00 Живая природа. "Правда о волках".
 18.00 Вечерние новости (с сурдо-переводом).
 18.20 "СУ-47 атакует будущее". Спецрепортаж.
 18.35 Петр Вельяминов и Игорь Кваша в острозащитном фильме "Ищущики".
 20.15 Майкл Дуглас и Дени Де Вито в комедии "Война Роз".
 22.30 Время.
 23.50 Сериал "Тысячелетие".
 00.40 Линия кино. Клаус Кински в историческом боевике "Агирре, гнев божий". До 02.25
2-я программа
Канал "Россия"
 06.35 Мелодрама "Перемены" (США).
 08.05 "Папа, мама, я - спортивная семья".
 08.50 РУССКОЕ ЛОТО.
 09.40 Всероссийская лотерея "ТВ БИНГО ШОУ".
 10.20 "ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!"
ЯКУТСК
 10.55 Программа передач, реклама.
 11.05 "Технология успеха". Открытый педсовет лучших учителей РС(Я) с участием лауреатов Всероссийских конкурсов "Учитель года".
 11.35 "Учитель земли Олонхо". Н.Н.Мучин.
 11.55 Программа Корпункта НВК "Саха" в Москве.
Канал "Россия"
 12.25 "Большой вопрос". Телеигра.
 13.15 "И дальше века..." Документально-публицистическая программа Владимира Молчанова.
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 ДИАЛОГИ О ЖИВОТНЫХ.
 15.20 "Вокруг света".
 16.20 Сергей Лукьянов, Алексей Баталов и Борис Андреев в фильме "Большая семья".
 18.05 Александр Балуев, Дмитрий Харатьян и Вера Глаголева в детективе "Марсейка, 12". Фильм 4-й. "Сын".
 20.00 ВЕСТИ.
 20.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. "Бинго Бонго" (Италия). 1982г.
 22.40 ПРЕМЬЕРА. ПРЕМИЯ "ОСКАР". "Король-рыбак" (США). 1991г.
 01.15 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. "Назойливый полицейский" (Франция). 1985г. До 03.10
3-я программа
Канал "Россия"
 10.55 "АНШЛАГ".
 11.50 "Городок". Развлекательная программа. До 12.25.

БИЛЭРИИЛЭЭР РЕКЛАМА

К СВЕДЕНИЮ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

В связи с передачей сведений о плательщиках страховых взносов в органы МНС России, управление пенсионного фонда в Намском улусе просит вас после сдачи в налоговой инспекции Намского улуса отчетов о доходах за 2000 год, подойти в управление пенсионного фонда к уполномоченным для составления актов сверки расчетов с ПФР. При себе иметь паспорт и справку о доходах за 2000 год.

В районе «Юбилейного» магазина продается 2-комнатная квартира.
Тел. 21-3-10.

1994 с. выпуск УАЗ-2206 микроавтобус атыылыбын эбэтэр 2 хостоох квартирага атастаһабын.
Нам селота, Ч. Винокурова. 16.

Атырдьах ыйын 20 күнүгэр буолар «Оскуола-2001» дьаарбанкага 6-7 саастаах оскуолаҕа киирээ илик оҕолорго «Первокласска» конкурс ыытыллар:

1. Сэдэх, элбэх сүл мунньуу коллекциялары көрүү - сааһыттан, ахсааньтан хааччаҕа суох.
2. Спортивной көрдөөх күрэхтэһиилэр.

Ытыллар сирэ - Нам с. М. Аммосов болуоссата

«Нам Ыйана» СХПК дуогабардаах хаһаайыстыбалартан уонна нэһилиэниэттэн 100 тонна хортуоппуу хоту ыьгарга анаан тугар. Төлөбүрө 10 хонук иһинэн оҕоһулар.
Тел. 22-7-54.

«Нам Ыйана» СХПК

Турантаев Владимир Николаевич аатыгар бэриллбит НЧ 2082575 №-дээх байыаннай билиэт сүппүтүнэн дьинэ суоһунан аарыллар.

Намга Павлов Анатолий Афанасьевич аатыгар паспорт булбуттар Үөдэйгэ 25-0-82 эбэтэр 25-0-93 тел. эрийбит.

Считать недействительными сгоревшие при пожаре рынка «Талба» документы: выданный на имя Афанасьевой Татьяны Петровны бланк серии 14 № 000052478, ИНН 141701032868, выданный на имя Лобжа Надежды Николаевны бланк серии 14 № 60047091, ИНН 141700759523, выданный на имя Петровой Маргариты Васильевны бланк серии 14 № 000471296.

Аттестат о среднем (полном) общем образовании А № 1379975, выданный на имя Бутенко Эдуарда Владимировича Намской средней школой в 1998 г., считать недействительным.

ОБРАЩЕНИЕ МИНИСТЕРСТВА РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ ПО НАЛОГАМ И СБОРАМ К РУКОВОДИТЕЛЯМ ПРЕДПРИЯТИЙ И ОРГАНИЗАЦИЙ

Воспользуйтесь своим правом на реструктуризацию задолженности по налоговым платежам! Помогите своему предприятию наладить ритмичную и стабильную работу! Сделайте шаг к возрождению экономической мощи России!

Последний день подачи заявления о погашении задолженности 30 ноября 2001 года.

Для рассмотрения вопроса о реструктуризации кредиторской задолженности по налогам и сборам, а также задолженности по начисленным пеням и штрафам перед федеральным бюджетом организация представляет до 01.12.2001 г. в инспекцию МНС России по месту нахождения организации следующие документы:

- а) заявление о предоставлении права на реструктуризацию кредиторской задолженности по налогам и сборам;
- б) заявление о предоставлении права на реструктуризацию задолженности по начисленным пеням и штрафам;
- в) дополнительное заявление о предоставлении права на реструктуризацию задолженности по пеням, начисленным за период рассмотрения заявления о предоставлении права на реструктуризацию, и штрафам;
- г) документы, подтверждающие наличие и размер ранее предоставленных отсрочек (рассрочек) по платежам в федеральный бюджет, в том числе в виде налогового кредита и инвестиционного налогового кредита, срок действия которых не истек к моменту подачи заявления;
- д) справку (справки) налогового органа по месту постановки на учет организации, подтверждающую (подтверждающие) фактическое поступление текущих платежей по федеральным налогам и сборам в сумме обязательных начислений за период с 1 января 2001 года до первого числа месяца подачи заявления;
- е) справку (справки) налогового органа по месту постановки на учет организации о задолженности по налогам и сборам на первое число месяца подачи заявления;
- ж) справку (справки) налогового органа по месту постановки на учет организации о задолженности по пеням и штрафам на первое число месяца подачи заявления;
- з) проект графика погашения задолженности по налогам и сборам, в случае реструктуризации задолженности по регулируемым налогам - согласованный с органом, уполномоченным принимать решения от имени субъекта Российской Федерации на 6 лет;
- и) проект графика погашения задолженности по начисленным пеням и штрафам на 4 года при наличии графика погашения задолженности по налогам и сборам (приложение № 8) или проект графика погашения задолженности по начисленным пеням и штрафам на 10 лет при отсутствии задолженности по налогам и сборам.

Со справками обращаться с ИМНС РФ по Намскому улусу, тел. 22-2-81.

ИМНС РФ по РС(Я) по Намскому улусу

РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ ПОЛУОКТАРГА УОННА ХОМУУРДАРГА МИНИСТЕРСТВОТЫН ПРЕДПРИЯТИЕЛАР, ТЭРИЛТЭЛЭР САЛАЙААЧЧЫЛАРЫГАР ЫҢҢЫРЫЫТА

Нолуок төлөбүрдэригэр иэһи аахсыы болдьоһун хат көрүүгө (реструктуризация) бэйэбит быраапкытынан туһанын. Тэрилтэбит үлэтэ бигэ туруктаах буоларыгар көмөлөһүн! Россия экономикатын модун кыаһын сөргүтүргө кыһаллың!

Иэһи сабыы туһунан сайабылыанньаны биэриити тийэх күнэ — сэттиньи 30 күнэ 2001 сыл.

Нолуоктарга, хомуурдарга кредиторскай иэһи аахсыы болдьоһун итиннэ федеральнай бюджетка аарыллыбыт пеняларга, ыстараап туһунан боппуруостары көрүүгэ тэрилтэ б. дь. ахсынны 1 күнүгэр диэри мистэтинэн нолуок инспекциятыгар манньк докумуоннары түһэрэр:

- а) нолуоктарга, хомуурдарга кредиторскай иэс болдьоһун көрөргө быраабы биэриити туһунан сайабылыанньа;
- б) аарыллыбыт пеняларга, ыстарааптарга иэс болдьоһун хат көрүүгө быраабы ылыы туһунан сайабылыанньа;
- в) реструктуризацияга сайабылыанньаны көрүү кэмин устата аарыллыбыт пеняларга уонна ыстарааптарга иэс болдьоһун хат көрүүгө быраабы биэриити туһунан эбии сайабылыанньа;
- г) федеральнай бюджет төлөбүрдэригэр урут бэриллбит уһаган биэриити (болдьохторун быһыы) кээмэйин уонна баар буолуутун бигэргэтэр докумуоннар, ол иһигэр сайабылыанньаны биэриити кэмигэр болдьоһун күүһэ ааһа илик нолуок кредитин, инвестиционнай нолуок кредитин быһыытынан;
- д) 2001 с. тохсуньу 1 күнүттэн сайабылыанньа бэриллбит ыйын бастакы чыһылыатыгар диэри кэмигэ федеральнай нолуоктарга, хомуурдарга эбэхэтилинэй эбии аарыы сууматынан төлөбүр дьиннээһинэн киириитин бигэргэтэр тэрилтэ учуокка турбут нолуогун органын ыспыраапката;
- е) сайабылыанньа бэриллбит ыйын бастакы күнүгэр нолуоктарга, хомуурдарга иэс туһунан мистэтигэр нолуок органын ыспыраапката;
- ж) сайабылыанньа бэриллбит ыйын бастакы күнүгэр ыстарааптарга, пеняларга иэс туһунан нолуок органын ыспыраапката;
- з) нолуоктарга, хомуурдарга иэһи сабыы графигын бырайыага, өскөтүн нолуоктарга иэс болдьоһун хаттаан көрөр түгэннэ — РФ субъектин аатыттан быһаарыы ылынар боломучуйаалаах органы кытта 6 сылга сөбүлэниллибит буолуохтаах;
- и) аарыллыбыт пеняларга, ыстарааптарга иэһи сабыы графигын 4 сыллаах бырайыага, өскөтүн нолуоктарга, хомуурдарга иэһи сабыы графига (8 №дээх сыһыарыы) эбэтэр нолуоктарга, хомуурдарга иэс суох буоллаһына аарыллыбыт пеняларга, ыстарааптарга иэһи сабыы графигын 10 сылга бырайыага.

октарга, хомуурдарга иэс суох буоллаһына аарыллыбыт пеняларга, ыстарааптарга иэһи сабыы графигын 10 сылга бырайыага.

ИРДЭБИЛГЭ ЭШПИЭТИИХТЭЭХ

РФ ККМ боппуруостарыгар государственнай экспертнай комиссията 2000 сыл балаһан ыйын 8 күнүнээри быһаарыытыгар сөп түбэһиннэрэн, хонтуруоллуур-кассовай аппарата туһунан тэрилтэлэр, чааһынай предпринимателлэр 2001 сыл алтынньы 1 күнүгэр диэри болдьоххо кассовой аппараттары эталоннай версияга сөп түбэһиннэриэх тустаахтар.

Бириэмэтигэр ыьтарга эшпиэтинэһи ККМ-ы туһанааччы, техникэскэй хааччыһы кииннэрэ, генеральнай хааччыһааччылар сүгэллэр. Алтынньы 1 күнүн кэннэ анал версияга сөп түбэспэт аппараттар нолуок органыгар учуоттан уһуллаллар.

Туһааннаах боппуруоска быһаарыыны нолуок органнарыттан, ККМ хааччылар, өрөмүөннүүр кииннэртэн ылыах-хытын сөп.

Нолуок управлениетын пресс-сулустата

ШАПОШНИКОВА ОЛЬГА ИННОКЕНТЬЕВНА

Хаарыаннаах дьүөгөбит, табаарыспыт, үһүн сылларга үтүөтүк санаһан биригэр үлэлэбит коллегабыт, РФ үөрэҕиритин туйгуна, 1 №-дээх Нам орто оскуолатын методист-учуутала Ольга Иннокентьевна Шапошникова б. дь. атырдьах ыйын 13 күнүгэр соһумар ыарыыттан олохтон барда.

Шапошникова О.И. 1943 с. бэс ыйын 6 күнүгэр Покровскай салианньэтигэр төрөөбүтэ. Нам орто оскуолатыгар бастакы кыластан үөрэнэн, 10-һу 1961 с. бүтэрибэ. Оскуола кэнниттэн комсомолка Ольга Шапошникова очтообу ыччат хамсааһынын биригэр үөрэммит өлөлөрүн кытта комсомол путевкатынан Салбанга тахсан колхоз фермэтигэр билингээнгэ диэри үчүгэй өйдөбүлү хааллардык актыбынайдык үлэлэстэти.

1962-1964 сс. Хатырык, Хамаҕатта орто оскуолаларыгар старшай пионер баһаатыһынан ананар. Онтон ыла үөрөнөр ыччаты кытта үлэни ис дууһатынан ылынан, олоһун учуутал идэтигэр аныырга быһаарынан, 1964-1969 сс. СГУ нуучча тылын факультетын үөрэнэн бүтэрибэ.

1969-1982 сс. Хатырык орто оскуолатыгар ылбыт идэтинэн үлэлээн оскуола коллективыгар, нэһилиэнигэр сөбүлэпитэ, нэһиликкэ общественнай үлэ актыбыһынын быһыытынан билиниини ылбыта.

1982 сылтан оройуонга пионер Дьбарыаһын, методкабинет кэнниттэн 1984 сылтан олоһун тийэх кэмигэр диэри Нам 1 №-дээх орто оскуолатын учууталынан үлэлээтэ.

Бу сылларга Ольга Иннокентьевна учуутал уонна итэ-эччи быһыытынан дьобура, талаана өссө ордук арыллан айымнылаахтык үлэлээн испитэ. «Мировая художественная культура», «Русская национальная культура», «Национальная культура Якутии» диэн темаларга программа онорон үөрэти ис хоһоонун байыһыта. Баай, эгэлгэ пособиелардаах үрэх кабинетин онорон хаалларда.

Ольга Иннокентьевна үлэ, олоһо ураты дьулуурдааҕа, күннээри олох ыарахаттарыттан хаһан да санаатын түһэртэ, коллектив, улусе общественной олоһор сылайбаттык кытара. Советскай туул кэмигэр итиллибит буолан үрдүк общественной өйдөөх-санаалаах этэ, саха киһитин бары үтүө хааччытыалаара киниэхэ баара.

Кэргэн, ийэ, доһор, табаарыс быһыытынан умнулубат сырдык өйдөбүлү хаалларан барда. Оҕо эрдэҕиттэн илии да үлэтиитин чаһыбат ғына аҕатын Иннокентий Михайлович иитиитин бигэтик интэримитэ, эр киһи толоруохтаах дьэ таһынааһы үлэлэриттэн интэри-толлон турбат буолара.

Ольга Иннокентьевна сырдык мессеүөнү, уратылаах үтүө майгытын баарбыт тухары сүрэхпитигэр илдьэ сылдыахпыт, өйдүүр-саныыр буолуохпут.

Табаарыстара

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительства, Нам улууһун дьаһалтата, редакция коллектива. Маасабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бачээккэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар регистрациялыыр нүөмэрэ — Я 0085.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэҕит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга киир-бит суруктар төннөрүллүбэтэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыннын мадьы биир буолбат.

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам с., Заложной ул. 2.

E-mail: editor@namtys.sakha.ru

Истин дьүөгөбит, биригэр үлэлэбит коллегабыт, 1 №-дээх Нам орто оскуолатын методист-учуутала, РФ үөрэҕиритин туйгуна ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна соһумар ыарыыттан бийиги кэжэбиттэн туораабытынан кэргэнигэр Валерий Павловичка, оҕолоругар, биригэр төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Кугдановтар, Бочкаревтар, Егоровтар, Афанасьевтар, Михайловтар, Осипова М.М., Ядрихинская Д.Г., Дьокуускайтан Томтосова Н.Н., Хоннар, Мухиннар	Педагогическай үлэ ветерана, Россия үөрэҕиритин туйгуна ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүгэр чугас дьонугар, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Намнаары үөрэҕирити киирин коллектива
Убаастабыллаах дьоннорутугар кэргэнэ Валерийка, оҕолоругар, сизнэригэр, эдийигэр Валентинага, бырааттарыгар Михайлга, Кешага, кийиттэригэр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбэлэрэ, балта эдийидэрэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Оро сааһын маллара Чирковтар, Леонтьевтар, Егоровтар, Колмогоровтар	Күндү дьүөгөбит, табаарыспыт Нам 1№-дээх орто оскуолатын учуутала, РФ үөрэҕиритин туйгуна, методист-учуутал, «Дети Саха-Азия» фонда стипендиата, педагогическай үлэ ветерана ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ыарахан ыарыыттан эмискэ өлбүтүгэр дириг кутурбаммытын кэргэнигэр Валерий Павловичка, оҕолоругар, сизнэригэр, биригэр төрөөбүттэригэр тиздэбит. Табаарыстара «Эдэрсиннэр»
Күндүтүк саныыр дьүөгөбит ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ыарахан ыарыы кэнниттэн күн сириттэн туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сизнэригэр, аймах-билэ дьонугар бэйэбит дириг кутурбаммытын тиздэбит. Винокуровтар, Сабарайкиннар	Булчуттар уонна балыксыттар улустары уопастыбалара айылга хаарытабыллыах инспекторыгар Шапошников Иннокентий Иннокентьевичка таптыыр эдийидэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын биллээрэр.
Оҕо савсыт күндү киһитэ, оскуола-производство-үрдүк үрэх баһымынан бары тутуспутунан Салбанга биригэр үлэлэбит дьүөгөбит, кэрэ киһи ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ыарахан ыарыы кэнниттэн күн сириттэн туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сизнэригэр, биригэр төрөөбүттэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. 1961 с. Нам орто оскуолатын выпускниктара	Күндүтүк саныыр, убаастыыр учууталбыт ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, сизнэригэр, бары аймахтарыгар үрэлпит оҕолорун ааттарыттан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Хатырык орто оскуолатын 1980 с. бүтэрип үөрэнэччилэрэ
Администрация и профком Намской улусной гимназии выражают глубокое соболезнование родным и близким по поводу скоропостижной кончины отличника народного образования РФ, стипендиата фонда «Дети Саха-Азия», ветерана педагогического труда ШАПОШНИКОВОЙ Ольги Иннокентьевны.	Улус ветеранарын эбэтиэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн оҕолоругар, сизнэригэр, кэргэнигэр Валерий Павловичка уонна биригэр төрөөбүттэригэр, уруу-аймах дьонугар дириг кутурбаммытын биллээрэ-бит.
Выражаем глубокое соболезнование родным и близким по поводу скоропостижной кончины уважаемого учителя, классного руководителя, ветерана педагогического труда, отличника образования РФ ШАПОШНИКОВОЙ Ольги Иннокентьевны. Выпускники 1996 г. 11 «б» класса	Модут нэһилиэтин дьаһалтата, «Модут» ГУП дирекцията, ветеранарын эбэтиэ, общественноһа Модут олохтооһо Павлов Валерий Павловичка, оҕолоругар, тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, эбэлэрэ педагогическай үлэ ветерана ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ыарахан кы ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит.
Убаастабыллаах учууталбыт, кылааспыт салайааччыта ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна соһумардык ылдыан өлбүтүнэн кэргэнигэр, кыргыттарыгар, сизнэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. Айыгытын-сууккутун тэңгэ ыллаастыт. 1986 с. 10 «б» кылаас	Күндүтүк саныыр, убаастыыр кылааспыт салайааччыта ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ылдыан өлбүтүнэн чугас дьонугар, дьэ кэргэттэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. 11 «б» кыл. 1994 с. выпускниктара
Нам улууһун прокурора, юстиция старшай советнига Шапошников Михаил Иннокентьевичка таптыыр эдийидэ, педагогическай үлэ ветерана, Россия үөрэҕиритин туйгуна ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. ИДЬУО коллектива	Модут нэһилиэтин дьаһалтата, «Модут» ГУП дирекцията, ветеранарын эбэтиэ, общественноһа Модут олохтооһо Павлов Валерий Павловичка, кини оҕолоругар Надежда, Туйаарага, Майбага, күтүбүтүгэр, сизнэригэр тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, эбэлэрэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Чугас малларгыт Ядревтар, Никонновтар
Истинник саныыр дьоммор Александра Павловна уонна Михаил Иннокентьевич Шапошниковтарга таптыыр эдийидэрэ, миинг үрэлпит учууталым, норуот үөрэҕиритин туйгуна, пед. үлэ ветерана ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Модуттан Александра Кукуова	Убаастыыр үрэлпит учууталбар, биригэр үксэбит үлээнэһэлэр Валентина Иннокентьевнага уонна кини дьэ кэргэнигэр балтылара, эдийидэрэ, күндү киһилэрэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна соһумардык суох буолбутугар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Томскайдар
Биргэр үөрэммит табаарыспытыгар Шапошников Иннокентий Иннокентьевичка уонна кини дьэ кэргэттэригэр, аймахтарыгар тапталлаах эдийидэ, Нам 1 №-дээх орто оскуолатын учуутала ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна соһумардык ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Нам орто оск. 1968 с. 10 «б» кыл. выпускниктара	Улус прокурора, биригэр үрэммит доһорбут Шапошников Михаил Иннокентьевичка биригэр төрөөбүт эдийидэ ШАПОШНИКОВА Ольга Иннокентьевна ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Ульяна Александровна, биригэр үөрэммит табаарыстара

РЕДАКТОРЫ СОЛБ. Г.К.ЭВЕРСТОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционной издательской система — 21141

Талылына уонна таһылына «Энсиэли» хаһыат редакционной-издательской систематыгар.
Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бачээттэннэ, Орджовикидэе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бачээт. лисс. Индекэ — 54889. Тираһа — 2036
Бачээккэ илии баттанна — 12.00 ч. 17.08.2001
Сахааһын №-рэ — 94